

Србија не може да буде неутрална

Ако ћете имати Русију за кључног стратешког партнера, онда се морате одрећи и ЕУ и НАТО

Уторак, 14. јун 2011.

ИНТЕРВЈУ

АЛЕКСАНДАР ФАТИЋ ДИРЕКТОР ЦЕНТРА ЗА БЕЗБЕДНОСНЕ СТУДИЈЕ

БЕОГРАД – Скуп у Београду не представља званични НАТО скуп, пре свега због тога што на њему учествују и земље које нису чланице НАТО, попут Русије, али је неспорно да је, и својом темом, а то је стратешко партнерство, и својом симболиком, то скуп промовисања НАТО интеграција.

Стога је истина заправо негде на средини – то заиста није НАТО скуп, али је скуп којим се промовише чланство у НАТО. Он је политички значајан, каже на почетку разговора за „Правду“ Александар Фатић, директор Центра за безбедносне студије.

● **Да ли је овакав скуп заиста међународна обавеза Србије као чланице Партнерства за мир?**

– Скуп није обавеза, али је логично да се од земаља чланица Партнерства за мир очекује да учествују у сличним скуповима. Званично, реч је о скупу земаља НАТО, земаља чланица Партнерства за мир, чланица Медите-

ранског дијалога, Истанбулске иницијативе за сарадњу, и Русије. Русију на скупу не представља било ко, него заменик начелника Генералштаба Русије. Дакле, пошто је реч о скупу земаља чланица Партнерства за мир, између осталих, логично је да и Србија, као чланица тог партнерства, учествује. А корак од учествовања до улоге домаћина није велики. Овде мора нешто да се нагласи:

Партнерство за мир је настало као чекаоница за пуноправно чланство у НАТО.

● **Крши ли се овим скупом војна неутралност земље и да ли Србије заправо са садашњим бројем војника може да буде чланица НАТО у блиској будућности?**

– Ако се чланством у Партнерству за мир крши неутрал-

ност земље, онда се крши и овим скупом. Србија може бити чланица НАТО ако се донесе таква политичка одлука.

● **Какве, заправо, Русија има стратешке интересе према Србији и колико би Србија изгубила у односима са Русијом због евентуалног чланства у НАТО?**

– Русија је веома против српског чланства у НАТО.

Укратко, реч је о томе да би уласком Србије у НАТО симболички био отворен пут даљем заокруживању НАТО присуства на руским границама уласком Украјине и Грузије, а то би створило врло озбиљне објективне одбрамбене проблеме Русији, и не би било у глобалном безбедносном интересу демократских земаља, јер би примило Русију да стави већи нагласак на нуклеарну одбрану. Међутим, Србија мора да се одлучи. Она не може бити несврстана земља у региону у коме се налази. Ако ће имати Русију за кључног стратешког партнера, онда се мора одрећи и ЕУ и НАТО. Ако намерава да јој ЕУ буде кључни партнер, онда мора ући у НАТО и дистанцирати се од Русије. Актуелна политика није довољно дефинисана, и не задовољава ни Русију ни ЕУ.

Далеко смо од ЕУ

● **Колико је чланство у НАТО повезано са чланством у ЕУ?**
– Чланство у НАТО за Србију јесте очекивано ако намерава да уђе у ЕУ. Међутим, због заостајања у реформама, системске корупције од самог врха институционалне хијерархије, и тактизирања у сарадњи са Хашким трибуналом, Србија већ сада не може постати чланица НАТО пре 2019. године, а најновије одлуке холандског парламента јасно говоре о томе да се ни тај рок неће остварити. Другим речима, крајње је неизвесно да ли ће Србија икада бити чланица ЕУ, и то због конкретних разлога: реформе у Србији се не остварују.